Ч. 117 Пятниця 29 мая (10 червня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Ситуация парляментарна. — Ішпанці в опалах. — Затопленє корабля „Мерімак“ в залив і коло Сантяґо. — Послїдна битва під Сантяґо і нагорода за голову Аґінальда.)

З Відня надходять нинї невідрадні вісти. Ситуация полїтична погіршила ся значно. Вчера відбували ся всілякі наради і переговори; радив именно субкомітет парляментарної комісиї правиці над уложенем якоїсь заяви, радило коло польске, котрого наради в справі ситуациї поки що суть тайною і відбула ся нарада міністрів. Остаточний результат всїх тих нарад єсть такий, що верховодячі круги прийшли до переконаня, що зтеперішним парляментом не можна буде вдіяти нічого. Правительство мало прийти до переконаня, що хоч би навіть і удало ся закінчити дискусию язикову, то для комісиї не знайшлась би потрібна більшість двох третин палати послів, а не треба при тім забувати, що тут розходить ся о пильні внесеня, для переведеня котрих треба більшости двох третин, а тих в теперішних часах годі би узискати.

Пос. Штайнвендер сказав вчера приватно в присутности кількох приятелїв і дневникарів, що на єго погляд від слїдуючого втірка відбудуть ся що найбільше ще лиш два або три засїданя палати послів. До того часу не стане ся нічого незвичайного. Після иншої чутки вї второк навіть не відбуде ся вже ніяке засїданє і слїдуюче буде назначене на осінь, бо ситуация мала так погіршити ся, що правительство вже не хоче робити ніякої проби з парляментом. Розходить ся ще лиш о то, чи до втірка удасть ся ґр. Тунови в конференциях з проводирями правиці і лївиці довести до того, щоби вже вї второк дискусия язикова закінчила ся і щоби вибрано комісию язикову. Коли то не стане ся, то діяльність парляменту скінчить ся. В найлїпшім случаю відбудуть ся ще два або три засїданя. Комісия парляментарна числить ся вже з тою можливостию, що палата послів не буде радити і на такий случай лагодить відозву до народу, в котрім докаже, що лиш опозиция перешкодила ухвалї пожиточних законів. Вибрано навіть комітет до уложеня сеї відозви а до него увійшли посли: Пальфі, Дідушицкий, Повше, Карльон і Крамарж.

Hlas Naroda доносить знову, що засїданє палати послів відбуде ся рішучо вї второк і що президент міністрів ґр. Тун дасть на сім засїданю відповідь на інтерпеляцию в справі подій в Ґрацу.

Ішпанцям на Филипиньских островах рішучо не веде ся і можна майже вже нинї сказати, що сї острови суть страчені для Ішпанїї. Ґенеральний капітан Филипиньских островів Авґусті доносить свому правительству, що на всїх островах з виїмкою громадки островів Вісая вибухла ворохобня, а ґубернатор Манїлї держить ся поза мурами міста, щоби тут ставити опір Аґінальдови. В депеши сказано: Положенє дуже поважне. Аґінальдови удало ся приготовити ворохобню на всїх островах на один з гори означений день. В провінциї Кавіте бунтує ся населенє і виступає цїлими масами. Численні узброєні відділи облягають міста і села та стріляють до них з пушок. Відділи войска боронять лїнїї над рікою Запоте, щоби не допустити неприятеля до манїльскої провінциї, але він добирає ся до неї через Булякан, Ляґуна і Морон, длятого столиця буде окружена зі всїх сторін і заатакована від сторони моря і суші. Стараю ся піддержувати населенє на дусї і не залишу ніякого средства, щоби ставити опір. Не маю однакож довіря до місцевих жителїв і до охотників, бо вже богато від нас повтїкало. Бакон і Імус знаходять ся в руках неприятеля, ворохобня величезна, а скоро не буду міг числити на поміч з краю, то сили котрими розпоряджаю, не вистануть, щоби побороти подвійного ворога. — Комендант островів Вісая доносить, що старав ся скомунікувати ся з ґенеральним капітаном Авґусті і в тій цїли вислав дві канопірки, але они мусїли вернути не осягнувши цїли. На жаданє інструкциї з Мадриду дістав він відповідь від ішпаньского правительства, щоби старав ся на всякий спосіб порозуміти ся з Авґустім і дїлав спільно з ним.

Анґлїйскі ґазети подають тепер докладний опис затопленя американьского корабля „Мерімак“ у вїздї до заливу і порту коло Сантяґо де Куба. Над пляном раджено вже від кількох днів. Вечером дня 2 с. м. адмірал Самсон велїв приготовити корабель. В серединї корабля уміщено на сподї цїлий ряд торпедів, котрі командант тої виправи поручник Гобзон міг зі свого містка в однїй хвили підпалити і викликати вибух. Перед вечером поодинокі кораблї дефілювали перед „Мерімаком“ а моряки пращали грімкими окликами корабель призначений на загладу. О 10 год. вечером вийшла з него вся залога а остав ся лиш пор. Гобзон і 6 єго товаришів. До тої добровільної смерти з кораблем зголошували ся сотки людий, а капітан корабля таки не хотів уступити ся з него; але що не треба було більше жертв, вибрано лиш кількох людий. На корабли була лиш одна

---

18)

Антиллї і Багама.

IX.

Де індияньский остров Ґванаганї або Колюмбів Сан Сальвадор? — Нинїшний Ґванаганї. — З Вотлїнґ до Інаґви.

(Конець).

Як вже сказано, затратила ся рукопись Колюмбового дневника з єго першої подорожи; але все-таки суть деякі виписи з неї, а з тих показує ся, що Колюмб робив два рази записки про остров Ґванаганї, а то в днях 13 і 14 жовтня 1492 р. і так в них каже: „Сей остров єсть досить великий, дуже плоский і зарослий прекрасними зелеными деревами; він має богато води а по серединї дуже велике озеро; на нїм нема анї одніссенької гори а він цїлий такий зелений, що аж радість бере на него дивити ся“. А під днем 14 жовтня так він знов пише: „Досьвіта казав я прилагодити лодку мого корабля і лодки других каравелїв та поплив вздовж берегів в сторону як на північно-північний всхід, щоби пізнати другу часть острова, положену на всходї“. Дальше каже ся в тій записцї: „Вийшло множество мужчин і жінок, кидали ся на землю, підносили руки до неба та просили, щоби ми вийшли на беріг. Але я бояв ся виходити на беріг, бо видів довгі ряди скал, що окружають остров доокола. Але посеред сего пояса знаходить ся так глубокий і просторий порт, що всї кораблї християньских народів могли би в нїм помістити ся, лиш що вїзд до него вузкий. Правда, що посеред сего пояса суть мілкі місця, але море там таке спокійне, як вода в якій керници. Я хотів також розслїдити, де би тут можна виставити крипость. Я відкрив кусень землї, що подобав на остров, хоч то не остров. Там стояло шість хат, і можна би єго легко до двох днів перекопати та зробити з него остров“.

Питанє, котрий з багамских островів єсть Колюмбів Сан Сальвадор або індияньский Ґванаганї можна би рішити аж на основі розслїдів на місци. До повисшого Колюмбового опису ще найлїпше підходить остров Вотлїнґ. В книзї: „West Indian Pilot“, що служить американьским мореплавцям за підручник, знаходить ся такий опис острова Вотлїнґ: Тут нема ніякої догідної пристанї, хиба від північної сторони, де знаходить ся рафовий порт для побережних суден. Вїзд до того порту має 7 стін води і знаходить ся на полудневім кінци зеленого Кі (Сау — підводна скала, рафа).

Отже ми вибрали ся в дорогу до Вотлїнґ. З Нассав до сего острова, 150 морских миль дороги, їде ся звичайно півгора дня, але коли віють сильні вітри від всходу, то треба їхати і сім днів. Так приключило ся і нам. Вечером другого дня доплили ми ледви до полудневого кінця острова Ню-Провіденс. На щастє корабель віз нас найкрасшими сторонами багамского моря. Ми плили попри широчезні лави коралїв, понад котрими вода стоїть не глубше як півтретя до півчетверта метра. Вода так була чиста, що ми з корабля могли видїти аж до самого дна і розпізнати на білім як снїг сподї морскі зьвізди, губки, анемони і коралї. Ба синя вода була місцями так чиста і прозора, що нам здавало ся, як би наш корабель плив воздухом а не водою. Але се красне море таке тут примхувате, як бувають иногдї примхуваті красні женщини. Часом припікало сонце, часом зaгнав нас до каюти вітер з дощем а під напором вітру легонькі филї так часом гуляли, що підносили наш корабель високо в гору, а відтак кидали ним з такою силою в долину повну скал, що нас аж страх брав, щоби він не розбив ся.

На щастє то не стало ся, але щоби минути зовсїм ті скали, мусїли ми через три ночи ночувати коло коралевих раф, бо лиш по дни можна сюди безпечно переплисти. Третого дня побачили ми довгий ряд низьких пустих островів, що творять багамску лаву. Серединою поміж тими скалами єсть вузонька дорога, канал для кораблїв, коло котрого на скалї стоїть високий обеліск.

Дня 17 падолиста приїхали ми до острова Кет (Cat Island). Єсть то остров на 67 кільометрів довгий а 5 до 6 кільом. широкий, а серединою ідуть горби яких 125 метрів високі,

лодка, на котрій добровільна залога могла була уратувати ся по затопленю корабля. Здалека за кораблем плив другий „Ню-Йорк". Рано около 3 год. старий корабель вуглевий підпливав під беріг; за ним плила ще лиш шалюпа з „Ню-Йорка", щоби бути сьвідком події і евентуально подати поміч Гобзонови і его товаришам. Коли „Мерімак" доплив на яких 100 сяжнів від входу до заливу, спостерегли его Ішпанці і стали бити в него з пушок. Стрілянє тревало може пів години, відтак дав ся почути сильний гук і „Мерімака" ровсадило; він затонув при дуже вузонькім вході до заливу і замкнув его зовсім. „Мерімак" був довгий на 330 стіп. З дальших вістий показує ся, що ішпаньскі кулї розбили лодку ратункову на „Мерімаку". Двох з его людий покалічила експльозия а Гобзонови і другим не стало ся нічого. Они тогди зробили собі на борзї тратву з дошок потапаючого корабля і на ній дістали ся Ішпанцям в руки.

О послїдній битві під Сантхаґо доносять з Гаванни, що Ішпанцям удало ся відперти атак Американців. Ішпаньскі батериї лиш дуже мало потерпіли і шкоду зараз направлено.

Через Льондон доносять з Манїлї, що Ішпанці призначили за голову проводиря ворохобні на Филипиньских островах, Аґінальда 25.000 песетів. Мабуть вже знайшли ся такі, що хотїли би заробити собі ту суму і лагодять замах на Аґінальда.

Новинки.

Львів дня 9-го червня 1898.

— **Іменованя.** Старший комісар повітовий Лев Річчі іменований управителем староства в Старім місті. — Комісар повітовий Ром. Носль придїлений до служби в міністерстві внутрішних справ.

— **Є. Е Президент висшого Суду краєвого** др. Тхоржницкий повернув з Відня до Львова і обіймив урядованє.

— **Іспити на катихитів** шкіл середних і семинарий учительских зложили перед іспитуючою комісиєю у Львові оо. Дамиян Лопатиньский, катихит видїлових шкіл у Львові, Теодозий Лежогубский, сотрудник при церкві св. Николая у Львові і Юл. Дзерович, катихит видїлових шкіл в Бродах.

— **Бюро працї.** Бурмістр Львова др. Малаховский скликав анкету з львівских горожан для наради, на яких основах можна заложити міске бюро працї. До анкети входять також репрезентанти робітників: Гудец, Кольбушовский і Нахер. Референт др. Осташевский-Вараньский предложив свій проект статута орґанїзацийного і реґуляміну. Вибрано тїснїйший комітет, котрий має розслїдити подрібнїйше так важну справу, як подажа працї тим, котрі еї шукають.

— **З „Просьвіти."** На засїданях головного видїлу товариства „Просьвіта" в днях: 27. цвітня, 5., 13., 27. і 31. мая с. р. полагоджено між иншими слїдуючі справи: 1. Передано до рецензиї: Петра Демкова: „Добрий син" і Собкова: „Про відродженє Руси". 2. Рішено видати на слїдуючу книжочку М.: „Власть тьми і сьвіта". 3. Товариству студентів політехніки: „Основа" удїлено одноразову запомогу в сумі 25 зр. 4. Принято до відомости, що проф. Сушцов прислав даром до бібліотеки товариства 6 своїх праць в 19 примірниках, а о. сов. Тороньский зі Львова 5 книжок. 5. Рішено розписати конкурс на твори патріотичні по мисли ухвали загальних зборів. 6. В календари на рік 1899 рішено умістити кілька ілюстраций будівель та памятників руских, а портретів нїяких. 7. Рішено перенести день засїдань на вівторки. 8. Начальству суду в Перемишлянах рішено дати даром книжки для вязнів. 9. Рішено знести обі південні днюрни, а завети одну цїлоденну. 10. Рішено скликати надзвичайні загальні збори на 29. червня до Львова в справі принятя запомоги соймової і зміни статута. 11. Принято 76 нових членів.

— **Панна Саломеа Крушельницка**, повернувши з заграницї до краю, виступить в сїм місяци в кількох концертах: у Львові, в Бережанах, в Тернополи, Станиславові, Стрию і в Коломиї. В Бережанах відбуде ся концерт 12-ого н. ст. червня (в недїлю), в салї Дому католицкого. Устроєнем сего концерту займає ся Бережаньский Боян. Програма концерту ось яка: 1) Лисенка: „Туман хвилями лягає" — хор мішаний в супроводї фортепяна; 2) Вердіого Арія з опери: „Forza del Destino" — відспіває п-на Крушельницка; 3) Колесси: „Козаки" — хор мужеский; 4) Лисенка а) „Тебе моя любко едина", і б) „Коли настав чудовий май" — відспіває п-а Крушельницка; 5) цитра сольо — відограє о. Купчиньский; 6) Надеревского: „Pieśń dudarza" — відспіває п-а Крушельницка; 7) Колесси: „Вулиця" — хор мішаний; 8) Россіньного Велика арія з „Семіраміди" — відспіває п-а Крушельницка. — Крісла 1 зр., вступ на салю 50 кр., ґалерия 25 кр. Початок точно о 8 годинї вечером. — В Стрию концерт з дуже добірною програмою відбуде ся 19-го н. ст. червня. Панна Крушельницка відспіває пісні Лисенка, Падеревского і ариї з опер. — Карти вступу можна вже тепер замовляти в „Народній Торговли" в Стрию. — У Львові концерт 21-ого н. ст. червня. Панна Крушельницка відспіває ті самі композициї Лисенка, Падеревского, Вердіого і Россіньного, що в Бережанах.

— **Товариский з'їзд** устроюють ученики руской ґімназиї, котрі перед 25 роками, т. є. в 1873 р. зложили іспит зрілости, на другу половину червня до Львова. Для одержаня програми з'їзду треба зголошувати ся до дра Дрималика в Жовкві, або дра Яюса в Сокали.

— **Промислова школа в Мостисках** має бути заведена з початком 1898/9 шкільного року. Місцева рада громадска і рада повітова рішили причинити ся річними датками на удержанє сеї школи, а введенє еї в жите залежить від порішеня краєвої ради шкільної.

— **Нову читальню „Просьвіти"** отворено дня 29-го мая в Касперівцях, заліщицкого повіта. На торжество прибули оо. Велиґорский, Рудницкий і Лушпиньский, а крім того взяли участь в торжестві селяньский хор з Дзвиняча під управою ч. Петра Угринюка і музика з Дзвиняча.

— **Читальню „Просьвіти"** відкрито дня 26 мая в Сїхові, стрийского повіта. Відкритє відбуло ся торжественно при участи відпоручників стрийскої філїї „Просьвіти". До читальнї вписало ся 150 членів, переважно з молодежи. При читальни має заснувати ся і крамниця. — Дня 7-го червня відкрито читальню „Просьвіти" в Грабівци, стрийского повіта.

— **Дефравдациї.** Скарбові власти у Відни зарядили ревізию магазину товариства зелїзничих спальних вагонів. В магазинах найдено богато товарів перевезених без цла через границю. За кавциєю 18.000 зр. позволили власти на дальше отворенє магазинів.

— **Самоубийство.** Вчера о 11-ій годинї перед полуднем застрілив ся у Львові в канцеляриї

найвисші на всїх багамских островах. На острові коло пристанї есть кілька хат в котрих жиє мала мурипьска кольонїя. В пристани стояв білий корабель, званий messenger of peace („посланник мира"), і на нїм як-раз дзвонив дзвін а мурини в сьвяточних одежах спішили до него, щоби тут в каплици послухати проповіди нассавского епіскопа. На багамских островах нема бачите нїгде церков, лиш той „посланник мира" їздить що року від острова до острова і несе кольонїстам душевну поживу, котрі аж до того часу, коли він приїде відкладають всї христини та вінчаня.

Замітне ще й то, що поміж багамскими островами можна лиш дуже рідко стрітити якийсь корабель. За цїлий час нашої дороги не виділи ми нїякого судна, крім корабля нассавского епіскопа. Тим більше здивувало нас, коли ми в дальшій дорозї стрітили якийсь чорнопомальований корабель з розпущеними вітрилами. Але хоч ми так близько підплили до него, що можна було перекликати ся, на кораблі тім не показав ся нїхто, як би на нїм не було нїякої залоги. Може бути, що то було норвеґске судно, на котрім в дорозї до Гаванни вигинула від жовтої пропасницї вся залога, зложена з 21 людий і тепер оно з їх костями плавало по мори гнане вітрами.

Дня 20 падолиста приїхали до Вотлїнґ і станули в пристани напроти оселї Кокбурн Тавн. Зараз на другий день вибрали ся мистежкою доокола острова аж до морскої лїхтарнї. Побережє тут есть із злїпленого і верствами уложеного коралевого піску; тисячі всїляких мушлїв вкривають сей пісок доокола берегів, котрі підносять ся лагідно щораз висше аж до вижини серед острова, зарослої гущавиком. При сїй нагоді ми переконали ся, що остров межи Кокбурн Тавн а північно західним кінцем острова має три заливи. Вхід до всїх замикають підводні скали. З північного кінця острова видко той порт, о котрім Колюмб писав, що в нїм змістились би кораблї всїх народів християньских. Поза підводних скал, що замикають остров, творить великий каблук, котрий тягне ся може яких 6 до 7 кільометрів, а порт есть тут майже так само широкий. Поза скалами перед островом есть море дуже неспокійне і филї аж пінять ся так бють об скали, але вода межи скалами а островом есть дїйстно дуже спокійна.

Тут знаходить ся також і в'їзд до порту, о котрім згадує Колюмб. Але де той півостров, о котрім каже Колюмб, що его можна би легко перекопати і виставити на нїм кріпость? Єсть і той півостров. То кусень землї, що від північного кінця острова вибігає в море 1 кільометер далеко. Він дїйстно надає ся дуже добре на виставленє там форту. Той півостров, широкий на 100 до 300 кроків есть від сторони острова трудно приступний. Бог знає, від коли тут вже не було людий, бо він вкритий таким гущавником, що не можна нїяк перейти через него. Вечером зайшли ми до морскої лїхтарнї, на 50 метрів високої понад море, котра що 30 секунд блискає сьвітлом, котре видко на 19 морских миль доокола. З лїхтарнї морской представляє ся очам нашим несподїваний вид. Цїла північна часть острова есть заросла лїсом манґрових дерев та пальмами. Також видко і то озеро посеред острова, о котрім згадує Колюмб. Нема отже й сумнїву, що нинїшний остров Вотлїнґ то давний Ґванаганї або Колюмбів Сан Сальвадор.

Звідки взяли ся мурини на нинїшнім Ґванаганї, годї знати; здає ся, що по тім, коли Ішпанцї насильством повивозили Індиянів в неволю на Гаїтї і остров сей зовсїм опустів, мурини привезені Ішпанцями втїкали поодиноко з неволї і крили ся на сїм острові. Пізнїйше, коли в 1629 р. Анґлїйцї запанували на сїм острові, завезли і они сюди більшу часть муринів, бо в тім часї і они держали невільників та займали ся їх торговлею. Що в пізнїйших часах дїяло ся на сїм острові, годї знати; але здає ся, що події военної натури і сюди засягали, бо на півострівци, відкритім Колюмбом, стоїть ще до нинї одна тяжка пушка, а дві від полудня і заходу на самім острові. Здає ся, що ті пушки походять з тих часів, коли межи Анґлїйцями а Ішпанцями вела ся війна о багамскі острови і в котрій остаточно Анґлїйцї побідили та забрали ті острови. А що они не знали ані індияньских ані ішпаньских назв сих остро.ів, то й зараз поперекручували їх по свому. Остров Саомето, Колюмбову Ізабелю назвали они Крукед Айлянд (Crooked Island, кривий остров); з острова Юми (Yuma або Фернандіна) зробили Льонґ Айлянд; Ґваніма дістала назву „котячий остров" (Cat Island, Кет Айлянд), а остров Ґванаганї, Колюмбів Сан Сальвадор, назвали Вотлїнґс Айлянд (Watlings Island) від того, що там якийсь анґлїйский полковник мав свою посїлість.

На нинїшнім Ґванаганї або Вотлїнґу жиє всего 600 муринів, по найбільшій части в хуторах, розкинених по острові і в малій місцевости, зложеній з кількох хат, а з білих есть тут лиш один чоловік, пенсионований анґлїйский капітан Максевель Нірн, котрий есть тут найбільшим достойником і репрезентантом всїх властий в одній особі; він есть судиєю, бурмістром і урядником почтовим.

Була то чудова місячна ніч, підчас котрої ми в дорозї до Інаґви переплили яких 130 кільометрів з острова Вотлїнґ до Бірд Рок малого острівця, що есть всего лиш 700 кроків довгий а 300 кроків широкий і лежить на північно-західнім кінци острова Крукед Айлянд може на яких 2 кільометри від него. Сей острівчик длятого важний, що на нїм стоїть висока на 40 метрів лїхтарня морска, найважнїйша стация сиґналова для того множества кораблїв, котрі перепливають сюди до Мехіко, середної Америки, Куби і Гаїті. Тут свого часу перебував і Колюмб та їздив звідси на сусїдну Сао-

головної команди капітан 85-го полку піхоти Віктор Рудницкий. Самоубийник числив 44 літ. Причина самоубийства незвістна.

— **Яка погода?** Метеоролоґ Фальб заповідає такий стан воздуха в червни: Около 8-го бурі. Від 9-го до 14-го зливи і студінь; від 15-го до 18-го погода, але холодно; від 19-го до 21-го дощі (а 19-го день критичний); від 22-го до 30-го дощі постепенно перестають, а температура підносить ся легко. Але — „не всякому духу вір!“....

— **Убийство і самоубийство.** З Жолині доносять, що повітового вахмістра з Ланьцута, Ковальского, котрий обїздив стациї жандармериї, застрілив постенфірер з Жолині Немецек, а відтак тим самим карабіном відобрав і собі житє. Причиною мала бути строгість, з якою поступав Ковальский з підвластними.

— **Огні.** Дня 22 с. м. вибух огонь в селі Скоморохах, бучацкого повіта, і знищив три загороди, вартости 3000 зр., котрі не були обезпечені.

— **Страшна пригода.** На зелізничій стациї в Плашові під Краковом наїхав ваґон з вуглем на зелізничого урядника Франца Піка і відтяв єму обі ноги. Пік має 26 літ і єсть жонатий.

— **Бальони.** Вчера рано випущено у Відни у воздух войскові бальони „Брайтензе“, „Гунгария“, Австрия“ і „Фальке“. О 6-ій годині рано в бальоні „Брайтензе“ пустив ся у воздух підпоручник Пакені. Бальон підіймав ся в гору так поволи, що здавало ся — розібє ся о дах арсеналу; але в послідній хвили підніс ся трохи понад дахом і полетів в сторону Угорщини. Вскорі щез з очий. О 7-ій годині пущено „Гунгарию“. Она піднесла ся просто, як сьвічка, до висоти 100 метрів понад арсенал і стояла якої чверть години непорушно; вкінци пустила ся також в напрямі Угорщини. Небавом закрили ей цілком хмари.— О годині $8^{1}/_{4}$ випущено бальон „Фальке“ без лодки і людий. Той бальон мав обему ледве 200 метрів кубічних і був наповнений водием; замість лодки причіплено під ним род скринки з інструментами, в котрій уміщено також приписи, як обходити ся з бальоном і приладами для осіб, котрі найдуть той бальон. На бальоні була хоруговка з написию, що той, хто его найде, одержить 25 зр. нагороди; крім того була на до гій линві причіплена мала зелізна котва. Той бальон не мав щастя. Іменно, коли був на висоті 30 стіп, зробила ся в нім діра. Мимо того підніс ся він ще до висоти 100 метрів; але там діра розширила ся і бальон почав спадати. За хвилю ударив з такою силою і тріскотом о мур коло арсеналу, що всї прилади потрощили ся. Сам бальон зловлено. Той упадок бальона замічено в сусідних дільницях міста і в наслідок того розійшла ся поголоска о катастрофі з людьми. — Вкінци послідний бальон випущено о 9-ій годині рано. То була „Австрия“, обему 2000 кубічних метрів, з приладом до кисеня; в лодці були поручник Косиньский і підпоручник Козьол. Той бальон вскорі упав за міским заведенем ґазовим, а то також в наслідок діри, яка в нїм зробила ся. Упав без ніякого нещастя для обох воздухоплавців.

— **Помер** у Львові др. Володимир Залозецкий, примар краєвого шпиталя в Чернівцях, дня 5-го с. м. в 56-ім році житя. Тїло покійника перевезено до Черновець, де дня 8-го с. м. відбув ся похорон.

Штука, наука і література.

— **„Дзвінка“ ч. 11.** з дня 5. червня містить: Казку: „Слеза Аґари“; — розвідку Віри Лебедової: „Соловій“; — докінчене повісти: „Ганс, малий Ескімос“; — стишок Уляни Кравченко: „Думка“; — дальшу часть „Учених розмов Никольця з татком“ (про Галицку Русь при кінци XVIII і на початку XIX столїтя) Остапа Макарушки; — „Думку- Уляни Кравченко, розвязку загадки з 10-го числа і загадки. — Ілюстрация представляє похід гуцульского весїля коло Жабя.

Торг збіжевий.

Львів дня 7-го червня: Пшениця 11·50 до 12·— зр.; жито 8·75 до 9·—; ячмінь броварний 7·50 до 8·—; ячмінь пашний —·— до —·—; овес 8·50 до 9·—; ріпак —·— до —·—; горох 8·50 до 9·—; вика 7·— до 7·50; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 7.50 до 8·—; гречка 9·75 до 10·—; конюшина червона галицка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; біла —·— до —·—; тимотка —·— до —·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·60 до 5·80; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—.

мету, пипіший Крудек Айлянд. Давнїйше був сей острівчик пустий, але від часу коли тут єсть управитель морскої лїхтарні, розвів він на острові прекрасний сад кокосових пальм.

На Крудек Айлянд єсть лиш маленька оселя Landrail Point зложена з кількох хат, а найвисшим достойником єсть тут мішанець, незаконний син якогось анґлійского адмірала і муринки, котрий при помочи батька дістав тут сю безжурну посаду. Він завів собі ту дуже красний город повен всїляких цьвітів та дерев хлїбових, помаранч, лїмонів, бананів і т. п. На другий день около 10 год. переплили ми попри малу оселю Альвер Тавн положену на острові Фортуна Айлянд, котра має длятого значінє, що сюди запливають кораблі з Ню Йорку, а в годину опісля плили ми попри пригірок на тім острові, котрому Колюмб надав назву Кабо Гермозо (красний пригірок) а по полудни показала ся морска лїхтарня Кестль Айлянд на полудневім кінци острова Аклїн, де ми трохи задержали ся. З тої лїхтарні видко далеко на заході пусті низькі скали звані островами Mira Por Vos, дуже небезпечні для кораблїв, що вже зазначує їх іспаньска назва, котра нїби каже: „Отвори очи!“

Через ніч перебули ми в Кестль Айлянд а відтак поїхали до Великої Інаґви, віддаленої звідси на 120 кільометрів, та прибули тут на другий день рано до місцевости Матюс Тавн (Matthews Town) найбільшої на сїм острові, котрий єсть 83 кільометрів довгий а 33 кільометрів широкий. Коли ми перед містом вивісили нашу фляґу, відплила до нас від берега лодка, в котрій було двох муринів і найбільший достойник острова Дан Серджент, котрий тут єсть бурмістром, судиєю, портовим офіцыром, архіварем, біліотекарем, публичним авкціонатором і Бог знає ще чим в одній особі. Він тут також одинокий репрезентант заграничних держав бо єсть рівночасно і консулем Сполучених Держав та Іспанії (незавидна его тепер доля репрезентувати обі сї воюючі державп!) та консулем аґентом німецкої держави, Швеції і Норвеґії.

Матюс Тавн було перед 30 роками торговельним містом, але тепер дуже підупало і має ледви 1200 душ; дальших 300 душ жиє в ріжних сторонах острова. Ще до недавна вело се місто значну торговлю солию, але тепер она майже зовсїм підупала. Добуванє соли єсть на всїх багамских островах однакове. На Інаґві лежать солівки на 2 кільометри від Матюс Тавн і займають значний простір. Кожда солівка займає кілька морґів землї і єсть на 1 метер глубока. До них помпують воду з моря вітраками. Від спеки сонця вода борзо випаровує а на споді в солівці лишає ся сіль, котрої білі як сніг кришталики збивають ся у великі груди. Давнїйше жили тутешні люди також і з того, що ограбляли кораблї, котрі в сих сторонах часто розбивали ся, але від коли тут єсть морска лїхтарня, не стало вже для них сего доходу і они наймають ся часто па роботу на перепливаючі сюди кораблї. Середина острова, звана тут саванами єсть заросла травою, корчами і малими лїсами і тут випасають ся малі стада диких коний та ослів. Тут єсть також мала череда диких свиний, котрі подібно як і конї та осли повтїкали в сї савани і тут здичіли. Найбільшою язвою острова сут москітос, рід комарів, котрі так страшенно тнуть, що иноді і люди і звірята від них гинуть. В однім місци острова єсть печера, в котрій знаходить ся ґвано, але тут его не так богато як на недалеких островах Туркс, звідки его вивозять у великій масї.

Дня 7 грудня приплив до Матюс Тавн норвеґский нароход наборовий і ми розпращали ся з Інаґвою і багамскими островами та поплили до міста Кап Гаїті на острові Еспаніоля, що колись так важну відограла ролю у відкритю Америки.

Телеґрами.

Вашінґтон 9 червня. Власти войскові постановили збільшити корпус експедециийний, призначений на Филипини, о 4 шкадрони правильної кавалериї і 2 батериї легкої артилериї.

Гавана 9 червня. В послїдній битві стратили Іспанцї 20 людий, межи ними двох командантів. На „Реіна Мерседес“ було 17 ранених а межи ними і полковник Ордонез.

Льондон 9 червня. В Пенджабі в місцевости Мултан вибухли розрухи релїгійні межи Магометанами а Гіндусами. В бійці поранено тяжко 40 людий. Войско анґлійске зробило порядок.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1898, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·35	2·50	10·40	4·10	8·50	6·40	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	9·35	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	9·50	11·27	—
Іцкан	6·15	2·40	—	10·05	—	6·30	10·55
Ярослава	—	—	—	4·55	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·55	7·10	—	—
Тернополя	—	—	—	—	6·55	—	—
Гребенова 1)	—	—	—	—	9·15	—	—
Стрия, Сколього 2)	—	—	—	—	—	—	3·00
Лавочного	—	—	—	5·20	—	—	7·00
Зимної Води 3)	—	—	—	—	3·16	—	—
Брухович 4)	—	—	—	—	2·15	—	—
Брухович 5)	—	—	—	—	3·26	—	—
Янова	—	—	—	9·25	12·50[6]	8·40[7]	—
Янова	—	—	—	—	—	3·11	6·20[8]

1) Від 10 липня дв 31 серпня. 2) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. 3) Від 8 мая до 11 вересня. 4) Від 8 мая до 11 вересня в неділї і сьвята. 5) Від 8 мая до 11 вересня в будні дни. 6) Від 1 липня до 15 вересня лише в неділї і сьвята. 7) Від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в будні дни. 8) Від 1 до 31 мая вкл. що день, від 1 червня до 15 вересня вкл. лише в неділї і сьвята.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	9·15	6·10	9·10	—
Підволочиск	2·30	9·55	—	—	—	3·30	5·25
Підвол. з Підз.	2·15	9·39	—	—	—	3·04	5·—
Іцкан	9·15	1·50	—	—	6·45	5·40	10·35
Тернополя	—	—	—	7·50	—	—	—
Белзця	—	—	—	7·55	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·45	—	—	—
Гребенова Сколього і Стрия	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Лавочного	—	—	—	—	8·05	—	10·30
Сколього	—	—	—	12·10	—	—	—
Брухович	—	—	—	—	—	8.12[2]	—
Врухович	—	—	—	—	—	8·31[3]	—
Янова	—	—	—	7·40	1·01	—	—
Янова	—	—	—	7.57[4]	8·53[5]	—	—

1) З Гребенова від 10 липня до 31 серпня. 2) Від 8 мая до 30 червня вкл. і від 16 серпня до 11 вересня вкл. 3) Від 1 липня до 15 серпня вкл. 4) Від 1 до 31 мая і від 16 до 30 вересня що день, а від 1 червня до 15 вересня лише в неділї і сьвята. 5) Від 1 червня до 15 вересня лише в будні дни.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).